



MOTÝL

**trinásta**  
**komnata**  
**marta fartelová**

**trinásta  
komnata**  
marta fartelová

Copyright © Marta Fartelová 2012  
Design © Motýl' design 2012  
Cover photo © SlaweeK/Fotky&Foto  
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýl' 2012

**ISBN: 978-80-89482-63-4**

**trinásta  
komnata**  
**marta fartelová**



VYDAVATELSTVO MOTÝL

*Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá;  
nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa,  
nie je nehanebná, nie je sebecká,  
nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé,  
neteší sa z nepravostí, ale raduje sa z pravdy.  
Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží.*

*(Prvý list Korint'anom, 13,4 – 7)*

## PROLÓG

Všetko bolo pokojné, tiché a jasné, keď pocítila jemné mravčenie na zátylku. Vždy sa to začalo nepatrným mrazením vzadu na krku, ako keby k nej niekto nenápadne prikročil a dýchol jej studeným dychom na odhalenú šiju. Bledé chĺpky na rukách sa jej zježili, dych sa zrýchlil a srdce začalo biť ako šialené. Pôvodný obraz akoby zahalila hustá tma a čas na chvíľu zastal. Potom sa jej pred očami, ako v spomalenom filme, začala premietat' séria obrazov. Vždy to bolo podobné, no zakaždým zároveň iné. Tá chvíľa prichádzala nečakane a bez varovania, na rôznych miestach, v rozličných hodinách i rozpoloženiach duše... Tak ako dnes. Karla práve umývala riady a ticho si pospevovala veselú melódiu. Občas sa zasnene zahľadela do okna, ktoré mala rovno pred sebou. Vždy túžila mať dom s množstvom okien. Predstavovala si, ako slnečné lúče zvedavo nazerajú do každého kúta jej príbytku. Jej sen sa splnil a ona sa často pristihla pri tom, ako bezmyšlienkovite hľadá na obraz za niektorým z nespočetného množstva okien na ich dome. Aj teraz sa pozerala na sýto zelené listy starej čerešne, ktorá rástla v ich záhrade a neodbytné škorce, ktoré si brali to, čo im nepatrilo. Chcela sa rozbehnúť von, zlostne zatlieskať rukami a zakričať, aby zmizli, keď si všimla, ako od nízkej bráničky po úzkom chodníku vykročilo malé asi trojročné dievčatko. Pri chôdzi neustále poskakovalo ako malé kozľa, suknička sa mu pri každom kroku zdvihla a vrkôčiky, do ktorých mala zapletené svoje neposlušné vlásky s nezvyčajným červenkastým nádychom, jej poskakovali v oneskorenom rytme. Zvyčajne by sa Karle samovoľne roztiahli ústa do širokého úsmevu, odložila by

práve umývanú šálku alebo tanier, zastavila by vodu, chvatne si utrela ruky a vybehla naproti svojej malej dcérke roztvoriac ruky do veľkého materinského objatia. No zrazu obraz dcéry skackajúcej po úzkom záhradnom chodníku vedúcom k ich domu vystriedal iný obraz. Bola na ňom tiež jej dcéra Dorotka, no kráčala po asfaltovom chodníku popri hlavnej ceste, držiac za ruku svojho otca. Mala oblečené snehobiele letné šatočky na ramienka so vzorom drobných ružičiek a na hlave ružový slamený klobúčik s veľkou strieškou, ktorý si priviezla z dovolenky v Chorvátsku a v lete ho s obľubou nosila. Teraz neposkakovala, ale niečo vážne hovorila otcovi, natočená tvárou k nemu. Počúval ju a občas pritakal. Vtom zafúkal silnejší vietor, zdvihol jej sukničku na šatách akoby sa chcel s nimi pohrať a obkrútil jej ju okolo nôh a vzápätí odľúkol z hlavy slamený klobúčik. Klobúčik sa chvíľu vznášal v povetrí ako hodený lietajúci tanier a napokon sa zniesol ako odhodená nechcená vec priamo na cestu. To, čo nasledovalo, videla Karla len ako sled nehybných obrazov, ako keď strýko Karol za starých čias premietal dookola diapozitívy z jedinej dovolenky v Bulharsku. Dorotkina malá ručička, ktorá vyklzla z otcovho zovretia, rozviate červenkasté vlásky a pohľad smerom k stratenému klobúčiku, a hneď za tým veľké sivé auto, prestrašenú tvár vodiča za čelným sklom a pod jednou z obrovských čiernych pneumatík snehobielu čistotu šatočiek so vzorom drobných ružičiek poškrvnenú od čiernych fľakov topiaceho sa asfaltu a červených škvŕn Dorotkinej krvi. V tom okamihu, ako sa Karle zjavil pred očami posledný z obrazov, skríkla neľudským hlasom a z rúk jej vypadla Dorotkina obľúbená šálka s červenými bodkami, z ktorej pila svoje ranné kakao. Jemné mravčenie na zátylku sa v okamihu zmenilo na kropaje studeného potu, ktoré jej zaliali chrbát a hmlistý opar pred očami sa zmenil na čiernu tmú. Jej telo sa zviezlo na zem.

Jej manžel začul ten výkrik, práve keď zatváral bránku a počul aj tlmené žuchnutie, ako keď pustíte vrece s obilím z výšky mužského chrbta.

„Počkej tu, Dorotka!“ Chod' sa zatiaľ hrať s Yerrym, kým po teba neprídem, prikázal rýchlo dcérke. „Rozumieš?!“ pozrel jej ešte dôrazne do tváre, presvedčiac sa, či rozumela jeho príkazu. Skôr však ako prikývla, rozbehol sa k domu a hlavou ukázal ku kotercu, kde bol zatvorený ich psík.

„Karla!“ skríkol, hneď ako vbehol do domu. „Karla, preboha, čo sa stalo?“ úzkostlivo volal. No vtom zbadal manželku bezvládne ležiacu pri kuchynskej linke a črepy zo šálky pováľujúce sa okolo nej. Dvomi dlhými krokmi k nej dobehol, kľakol si a hlavu jej vzal do náručia.

„Karla, počuješ?!“ triasol ňou. „Čo sa stalo? Preber sa!“

Karla zaklipkala mihalnicami a pokúsila sa otvoriť oči.

„Si v poriadku?“ vystrašene sa vypytoval. Keď videl jej zmätený pohľad, rýchlo ju zdvihol do náručia a uložil na veľkú sedačku v prostriedku obývačky. „Donesiem ti pohár vody. Len pokojne lež!“ navrhol, no keď sa chcel otočiť, Karla ho zdrapla za ruku.

„Videla som... videla som... bolo to strašné!“ zaúpela a prstami mu silno stlačila predlaktie.

„Karla, čo si videla?“

„Ja... zase som videla...“ habkala nezrozumiteľne.

Od prekvapenia sa mu rozšírili oči: „Zase si mala videnie?“ spýtal sa a v hlase mu zaznelo niečo ako prekvapenie zmiešané s dávkou hnevu a rozhorčenia.

Karla uhla pohľadom, akoby sa cítila vinná. „Videla som niečo hrozné. Bolo to také skutočné,“ zamumlala veľmi potichu.

Jej manžel sa však nespýtal, čo to bolo. Postavil sa a rozhodným hlasom povedal: „Prinesiem ti lieky.“

Karla sa opäť načiahla za jeho rukou, no nestihla ho zastaviť: „Počkej, chcem ti to porozprávať...“



„Najprv ti prinesiem lieky.“

„Ale... je to dôležité. Prosím, vypočuj ma!“ zvolala prosebným hlasom.

No on už otváral zásuvku, kde mávala lieky. Zarazene zostal stáť niekoľko sekúnd, a potom sa otočil k nej. Tvár mal skrivenú od hnevu: „Ako dlho už neberieš lieky?“ zasyčal nahnevane.

Zažmurkala a odvrátila tvár: „Nemôžem ich brať,“ povedala skoro nečujne.

„Čo si vravela?“

„Nemôžem ich brať!“ odvetila o poznanie hlasnejšie.

„Vieš, že musíš. Lekár hovoril, že nesmieš vynechať ani jednu dávku, lebo sa to opäť všetko vráti.“ Jeho hlas prešiel z nahnevaného tónu do vyčítavého.

„Ale ja nemôžem. Tie lieky ma ničia.“

„Ničí ťa, keď ich neberieš. Ničíš sa sama a...“ odmlčal sa, no Karla vedela, že chcel ešte niečo povedať. „A ničíš aj nás,“ dodal napokon.

Karla pokrútila hlavou a z očí jej vybehli slzy: „To nie je fér. Toto mi nehovor.“

„Karla, musím. Nepamätáš si, aké to bolo naposledy? Mohla si ublížiť aj Dorotke.“

Privrela oči a slzy jej stekali po lícach: „Myslíš, že neviem?“ otvorila ich a pozrela priamo naňho. „Lenže, keď beriem lieky, nemávam videnia. A som presvedčená, že moje videnia sú pravdivé.“

Povzdychol si: „Možno sú,“ pripustil. „Ale neverím, že sú dôležitejšie ako tvoje zdravie... ako šťastie našej rodiny...“

„Ja som však niečo videla!“ skočila mu do reči. „Niečo, po čom by sme už nikdy nemohli byť šťastní,“ povedala nástojčivo a rozhodne.

Jej manžel zvesil porazenecky plecيا, podišiel k sedačke a usadil sa na jej okraj. Napokon rezignovane hlesol: „Tak hovor!“

# 1. KAPITOLA

## PRED PIATIMI ROKMI

Karla sedela na posteli s prekríženými nohami a pozorovala svoju spolubývajúcu Janu, ako si ukladá úhl'adne zoradené veci do veľkej cestovnej tašky.

„Naozaj nejdeš dnes domov?“ spýtala sa Jana, keď zachytila jej pohľad.

Karla pokrútila hlavou: „Pôjdem pozajtra, chcem skúsiť predtermín na mikrobiológii.“

„Veď si sa neučila ani týždeň,“ odvetila Jana, aj keď vlastne nepochybovala o tom, že jej spolubývajúca tú skúšku v predtermíne spraví. Skoro všetky skúšky robila na prvý pokus a na jednotku a Janu niekedy išlo rozhodnúť od závesti. Ona na rozdiel od Karly sedela nad skriptami celé skúškové obdobie a aj tak ledva prechádzala z ročníka do ročníka. Karla bola bystrá a mala skoro dokonalú pamäť.

„Viem, ale za pokus to stojí,“ mávla Karla ľahkovážne rukou.

„No, ja si radšej užijem sviatky a nad skúškami budem rozmýšľať najskôr až v novom roku,“ skonštatovala Jana. „Doma to už určite vonia medovníkmi. Moja mama vypeká celé týždne pred Vianocami a ja štandardne priberiem niekoľko kíľ, ktoré potom celý rok poctivo zhadzujem,“ vzdychla Jana a ťapla sa po zadku. Vždy bola bacuľka, ale pekná bacuľka. Napriek kilám navyše mala celú hrbu nápadníkov. Každého dostal jej neskrotný temperament a sexi jamky v lícach. „Aj tvoja mama toľko vypeká?“ obrátila sa na svoju spolubývajúcu s otázkou.

„Hm,“ neprítomne pritakala Karla a triedila spomienky na Vianoce. Kedysi milovala tieto sviatky, kým žil otčim, boli to

najkrajšie chvíle v roku. No odkedy zostala mama sama, vianočná pohoda sa pominula a zostala len nervozita, hnev, slzy a prázdnota. Jej matka nedokázala prestať smútiť za svojim manželom a Vianoce boli plné jej slz a zatrpknutosti. Karla začala tieto sviatky z duše nenávidieť a tento rok sa rozhodla, že na Vianoce nepôjde domov. No nechcela, aby o tom niekto vedel. Nezniesla by, keby ju ľutovali.

„Ozaj, ani si mi nepovedala, čo budeš robiť na Silvestra. Ideš niekde na párty?“ vyzvedala Jana.

„Asi budem len sedieť pred telkou.“

Jana sa pozrela na svoju spolubývajúcu a neveriacky pokrútila hlavou: „Preboha, koľko máš rokov? Šesťdesiat?“

Karla sa usmiala: „Prečo?“

„No, že chceš na Silvestra trčať doma.“

„Vieš... doma nemám už skoro žiadne kamarátky. Je ťažké udržať priateľstvo na diaľku,“ vzdychla.

Jana len zdvihla obočie, ale radšej si zahryzla do jazyka, predtým ako vyslovila svoje myšlienky. Jej spolubývajúca ani na internáte nemala príliš veľa kamarátok. Niežeby bola nepríjemná, ale bola príliš uzavretá. Jana ju občas skoro násilím prinútila, aby s ňou išla do vysokoškolského klubu na diskotéku, alebo len tak na pohárik do blízkeho baru, ale aj tam sa držala vždy trochu bokom. Pozvánky na rande zásadne odmietala s tvrdením, že na vzťah nemá čas, že sa musí sústrediť na školu. Jana vždy len nechápavo krútila hlavou. Ona si našla na rande čas skoro vždy, keď ju niekto súci pozval, aj napriek tomu, že sa musela učiť niekoľkokrát dlhšie ako Karla.

„Nechceš prísť na Silvestra k nám?“ navrhla jej.

Karla na ňu prekvapene pozrela, no napokon len pokrútila hlavou: „Nie, ďakujem, ale si milá. Možno nabudúce,“ dodala.

„No, ako chceš,“ nepresviedčala ju ďalej. „Len aby si neskončila ako mníška,“ neodpustila si podpichnutie.

„Neboj sa! Spravím všetko pre to, aby som skončila ako veterinárka,“ so smiechom odvetila Karla. „A choď už, lebo ti utečie vlak,“ dodala a postavila sa, že pomôže kamarátke s batožinou.

„Neblázni, snád' si nemyslíš, že sa s tým budem ťahať sama,“ zastavila ju so smiechom Jana. „Marcel čaká na chodbe. Zoberie mi to,“ dodala.

Karla len pokrútila hlavou: „Som ja ale naivná,“ skonštatovala a sama sa čudovala, ako mohla čo i len na sekundu zapochybovať o tom, že by si jej spolubývajúca nevybavila odvoz u jedného z nespočetného množstva svojich nápadníkov.

„Krásne sviatky,“ povedala rozčítene Jana a tuho ju objala.

Karla jej trochu strnulo objatie opätovala: „Aj tebe krásne sviatky.“

Keď Karla osamela, ľahla si horeznačky na posteľ a s rukami založenými za hlavou začala zrazu pochybovať o svojom rozhodnutí. Keď si predstavila Štedrý večer medzi štyrmi stenami internátnej izby, zrazu sa cítila taká osamelá ako nikdy v živote. Zažmurkala, aby potlačila slzy, ktoré sa jej tlačili do očí. Prišlo jej ľúto, že ich rodinné vzťahy za posledné roky dosiahli bod mrazu a v duchu sa vrátila v spomienkach k časom, keď jej rodina prežívala aj pekné chvíle. Keď jej otčim ešte žil, keď držal ochrannú ruku nad ňou i celou rodinou, keď jej hovoril Karolínka, alebo Kajka, keď k nim na Štedrý večer prišla Silvia, keď dostala najkrajší vianočný darček:

*Mária sa unavene dovliekla ku vchodovým dverám a položila na zem dve ťažké nákupné tašky.*

*„V tomto baraku nikdy nič poriadne nefunguje,“ frflala nespokojne na pokazený výťah a rukami roztrasenými od námahy sa snažila odomknúť si dvere. „Ale hlavne, že máme krásny výhľad,“ dodala cynicky a namrzeno sa uškrnula vlastnému vtipu. Pred desiatimi rokmi nemohli s manželom uveriť*

vlastnému šťastiu, keď sa dozvedeli, že po troch rokoch od podania žiadosti o byt im bol pridelený trojizbový byt na jedenaštom poschodí dvanásťposchodového paneláku. Zdal sa im byť veľký, priam obrovský. Keď si preniesli niekoľko kusov nábytku od svokry, byt vyzeral, akoby bol prázdny a ozvena ich veselých hlasov sa odrážala od holých stien. Dnes po desiatich rokoch bol ich byt kompletne zariadený a oni sa potkynali o kusy účelného, aj keď už dávno nie moderného nábytku.

„Môžete mi niekto pomôcť?!“ zvrískla medzi dverami hlasnejšie, ako mala pôvodne v úmysle, a práve v tej chvíli sa jej odtrhli uši na jednej z tašiek.

„Doriti!“ ulavila si a cítila, ako ju zaplavuje vlna zlosti. „Dievčatá, počujete! Podťte mi pomôcť!“ skríkla opäť.

Vtom sa rozleteli dvere a z detskej izby vybehla Kristínka: „Mami, prepáč, nepočula som ťa,“ rozbehla sa k mame, cmukla jej bozk na líce a začala zbierať potraviny, ktoré vypadli z roztrhnutej tašky. „Nechaj, mami, ja to pozbieram,“ štebotala veselo a Mária cítila, ako sa jej hnev odplavuje rýchlosťou svetla.

„Ďakujem, zlatko,“ usmiala sa na mladšiu dcéru a niesla druhú tašku do kuchyne. „Kde je Karolína?“ spýtala sa medzi dverami.

„Povedala, že ide von.“

„Nepovedala, kam von?“ položila otázku, aj keď vopred poznala na ňu odpoveď. Jej staršia dcéra nikdy rodičom neoznámila, kam ide. Rada sa túlala po sídlisku sama, voľná ako vták, prihovárala sa neznámym ľuďom, hladkala cudzích psov...

„Nemôžeš sa rozprávať s hocikým, je to nebezpečné,“ hnevali sa na ňu rodičia.

„Prečo?“ naivne sa pýtala Karolína, pohodiac pri tom rozpačito hlavou. „Ja sa vždy len slušne spýtam, či môžem pohladkať ich psa. Hovorili ste predsa, že sa mám vždy spýtať...“

„Ale tiež sme ti hovorili, že sa nemáš rozprávať s cudzími ľuďmi,“ odvrkla jej mama.

„Ale...“

„Žiadne ale. Vieš koľko všelijakých ľudí chodí po svete?“

„Tak mi kúpte psa a ja sa nebudem s nikým rozprávať,“ prižmúrila Karolína oči.

Mária si vzdychla: „Už zase s tým začínaš? Vieš, aký je náš názor na psa v byte,“ nekompromisne odvetila.

„Mami, prosím,“ zopäla ruky jej dcéra.

„Karolína, nemám chuť sa rozprávať na túto tému. Si ako obohraná platňa.“

„Ty si ako obohraná platňa,“ odvrkla jej dcéra.

Mária sa zamračila: „Karola! Čo si to dovoľuješ za drzosti“ nahnevane sa na ňu osopila. „Okamžite choď do izby!“ prikázala jej rázne.

„Ale... mami...“ pokúsila sa oponovať jej dcéra.

„Okamžite, povedala som!“ mama neprijímala žiadne námietky. Téma pes ju už poriadne unavovala. Ich staršia dcéra bola neúnavná a poriadne zaťatá. „A už s tým prestaň!“

„Neprestanem,“ ticho zamumlala Karolína, stisla pery do úzkej čiary, až jej obeleli a so zdvihnutou bradou odišla do detskej izby.

Mária vedela, že Karolína s tým tak ľahko neprestane. Vždy bola tvrdohlavá a neústupčivá, ak ju zaujala nejaká myšlienka, upla sa na ňu a celé dni a niekedy aj týždne o ničom inom nerozprávala.

„Bud' rada, že je vytrvalá,“ upokojoval Máriu manžel.

„Zdá sa mi, že to nie je vytrvalosť, ale chorobná posadnutosť,“ pochybovačne odvetila.

„Preháňaš,“ povzdychol si Štefan a do úst si vložil chutné sústo z večere, ktorú mu pripravila manželka.

„Nemyslím,“ pokrútila hlavou Mária. „Teraz je zameraná len na psa. O ničom inom nerozpráva, necháva mi po dome

listy, kde mi sľubuje a prisahá, že sa bude oňho starať. Keď rozpráva o psovi, tak má taký zvláštny lesk v očiach. “

„Bože, Mária, naozaj robíš z komára somára,“ presviedčal ju a hlas mu znel rozčúlene. „Stále hľadáš problém tam, kde nie je,“ zahriakol ju. „A nechaj ma, konečne, v pokoji sa najesť!“

Mária nespokojne zvrátila čelo: „Ty zase všetko zľahčuješ. Aj Karolínino správanie. Jednoducho sa nespráva úplne normálne,“ trvala na svojom.

„Už dost!“ skríkol Štefan a nahnevane tresol pästou do stola. „To, že ty nerozumieš svojej dcére, ešte neznamená, že nie je normálna,“ šplechol manželke do tváre s dávkou zle skrývanej zlomyseľnosti.

Mária sa prudko zdvihla od stola, až skoro prevrátila stoličku: „Kašlem na teba. Ty nemáš záujem nič riešiť. Len sa dobre najesť, dať si pivo a pozrieť si správy.“

„Ty zase riešiš aj to, čo netreba,“ odvrkol manžel a potom mávol rukou, čím dal najavo, že v tejto debate už nemá záujem pokračovať.

„Myslím si, že by sme mali Karolíne kúpiť psa,“ vyhlásil Štefan krátko pred Vianocami, keď mu manželka s nadšením opisovala, akú krásnu blúzku videla vo výklade, ako stvorenú pre Karolínu pod vianočný stromček.

„Mala by sa obliekať trochu ženskejšie, veď už nemá päť,“ pokračovala Mária, akoby ho nepočula. No po chvíli, keď si uvedomila, čo jej manžel vyslovil, naňho nechápavo pozrela: „Čo?“

„Že by sme jej mali kúpiť radšej psa ako blúzku,“ pokojne odvetil Štefan, hoci videl zhrozený pohľad v manželkiných očiach. Zdalo sa jej, že dobre nepočuje.

„Ty si sa asi zbláznil?“ nechápavo krútila hlavou Mária. „Nestačí, že mi neustále pili uši Karolína, ešte ju v tom pod-

poruj,“ hnevala sa. „Dúfam, že to nemyslíš vážne,“ dodala s nádejou v hlase.

„Prečo nie?“ pokrčil plecami Štefan.

„Preboha, to ti snáď nemusím vysvetľovať!“ zlostne odvrkla. „Stačí, že sa tu o seba potkýname my štyria, netreba, aby nám ešte zavádzal aj pes.“

„Nepreháňaš trochu?“ oponoval jej manžel. „Máme slušný trojizbový byt ako väčšina priemerných slovenských rodín s dvomi deťmi. Som presvedčený, že by sa sem pokojne zmestil aj pes. Veď jej nemusíme obstarávať nemeckú dogu.“

„Ty sa počúvaš?“

„Mária, nekrič na mňa!“ výhražne ju zastavil Štefan. Prestal sa mu páčiť manželkin hádavý tón. „Nezdá sa ti, že aj ja mám čo povedať do chodu tejto rodiny?“ dodal rázne.

Mária sa zarazila, uvedomila si, že trochu prestrelila: „Prepáč, len si myslím, že pes nie je vhodný darček,“ odvetila zmierlivo.

„Prečo nie? Nemali by deti na Vianoce dostávať to, čo si najviac želajú?“

„Samozrejme... ale mali by to byť reálne veci.“

Štefan si vzdychol: „Mária, nechcem ťa do niečoho tlačiť, ale Karolína si už roky nič iné ako psa nepraje. Som presvedčený, že sa bude vzorne oňho starať. Okrem toho...“ chcel niečo dodať, ale odmlčal sa.

„Okrem toho...“ povzbudzovala ho netrpezlivo manželka, čakajúc, čo chce povedať.

„Okrem toho sa mi zdá, že by ju to mohlo trochu povzbudiť a postaviť na nohy. Nemôžem sa pozeráť, aká je v poslednej dobe smutná. Zdá sa mi... akoby mala nejakú depresiu, alebo čo...“ polemizoval Štefan, trochu nesvoj.

„Nepreháňaš?“

„Nemyslím... Niečo sa s ňou deje,“ zvrátil čelo.

„Je v puberte,“ mávla rukou Mária.



„Možno,“ pokýval hlavou. „Ale je v tom niečo viac...“

„Karolína bola vždy zvláštna,“ vzdychla si Mária. „Bohužiaľ, nikdy som jej nerozumela,“ pripustila.

„Bol by som rád, keby sme ju niečím potešili.“

„Nemusíš si ju kupovať,“ odvrkla Mária.

Štefan na ňu nahnevane pozrel. „Nekupujem si ju! Mám ju rád. Rovnako ako keby bola moja,“ odsekol. „Možno, keby si ty bola na ňu milšia...“ neodpustil si.

„Čo tým chceš povedať?“

Štefan mávol rukou: „Nechajme to tak...“

„Nie! Dokonči, čo si chcel povedať!“

„Že niekedy sa k nej správaš, akoby ti pripomínala minulosť, akoby ona mohla za tvoje hriechy,“ vzdychol. Nemal rád konflikty v rodine, no mal pocit, že to musí svojej manželke povedať. Nepáčilo sa mu, ako sa správa ku Karolíne. Ku Kristíne sa správala vždy milo a prívetivo...

„To nie je pravda,“ odvetila so slzami v očiach. „Mám ju rada...“ dodala cez stiahnuté hrdlo.

„Viem,“ prikývol Štefan a stisol jej ruku. „A myslím, že splnenie jej veľkého sna by bolo pre ňu dostatočným dôkazom,“ dodal chlácholivo.

Mária hodnú chvíľu hľadela do neznáma, napokon rezignovane vzdychla: „Ale vyber nejakého malého!“

Štefan rýchlo prikývol a tvárou mu prebehol spokojný úsmev. Mal Karolínu rád, aj napriek tomu, že nebola jeho biologickou dcérou. Keď sa s Máriou zoznámil, Karolína bola malé dievčatko. Už vtedy bola zvláštna, hlavne ten jej zasnený a smutný pohľad ho nesmierne udivoval. Spočiatku ho úplne ignorovala, no keď sa naňho občas skúmavo zadívala, zdalo sa mu, že má v očiach poznanie. Poznanie toho, čo by malé dievčatko nemalo ani len tušiť. Vtedy si zaumienil, že ju bude ochraňovať, že sa postará o to, aby už nikdy nemusela zažiť smútok, krik, bolesť a plač.

„Oci... to je...“ pozrela Karolína rozšírenými očami na otca a potom neveriacky do veľkej škatule od banánov. „Bože, to je pes!“ zalapala po dychu a od vzrušenia sa jej roztriasli ruky. „To je živý pes.“

„Snád' by sme ti nedali mŕtveho,“ zavtipkoval otec.

„Štefan,“ zamračila sa Mária. Jeho obľúbené morbídne vtipy sa u nej nestretali s dostatočnou odozvou a jednoznačne sa podľa nej nehodili k sviatočnej vianočnej nálade.

„Oci, myslela som, že je ozajstný... teda žiaden plyšák,“ uškrnula sa Karolína a vybrala vrtiace sa šteňa zo škatule. Šteňa radostne zavrtelo chvostom a dlhým ružovým jazykom šťastne oblizlo Karolíninu tvár.

„Fuj, nedaj sa mu oblizovať do tváre,“ vyštekla znechutene Mária na svoju dcéru. Vzápätí sa vyčítavo obrátila k manželovi: „Dohodli sme sa, že bude malý.“

„Ved' nie je až taký veľký,“ mykol Štefan ľahostajne plecami. „Teda aspoň zatiaľ,“ uškrnul sa vlastnému vtipu. „A vy, dievčatá, poďme rozbaľovať darčeky,“ jemne postrčil k stromčeku manželku a mladšiu dcéru a rýchlo tak zažehnal rodiacu sa krízu na Štedrý večer. Teda, aspoň si to myslel.

Keď sedeli v obývačke na sedačke, každý s kôpkou skromných vianočných darčiekov, medzi ktorými nechýbali tradičné ponožky, pyžamo a kniha, Štefan videl, že jeho manželka pokriala. Usmievala sa, listujúc v novej kuchárskej knihe, ktorú jej vybral po skoro dvojhodinovom únavnom a bezcieľnom blúdení po obchodoch.

„Páči sa ti?“ rozpačito sa opýtal. Minule niekde čítal štatistiku najhorších darčiekov pre ženu a na treťom mieste, hneď po žehličke a vysávači, skončila kuchárska kniha. No napriek tomu vyzerala Mária úprimne potešená.

„Veľmi,“ usmiala sa naňho. „Sú tam také rýchle a jednoduché recepty.“

„Vieš, že ti chcem uľahčiť život?“ uškrnul sa Štefan, objal manželku okolo pliec a nežne si ju pritiahol.

„Ďakujem,“ vtisla mu na líce hlasný bozk.

Práve v tej čarovnej chvíli niekto zazvonil pri vchodových dverách. Mária sa strhla a prekvapene pozrela na manžela: „Kto to môže byť? Je Štedrý večer,“ nechápavo hlesla.

Štefan cítil, ako ho obliat studený pot, s previnilým výrazom na tvári odvetil: „To bude Silvia. Chcela sa zastaviť hneď po večeri.“

Keď Karolína začula Silviino meno, nadšene zvýskla, vyskočila a so šteňaťom v náruči utekala otvorit’.

„To museli doma jesť veľmi skoro,“ sarkasticky poznamenala Mária a tvárou jej prebehol tieň nevôle. „Mohol si mi to povedať,“ dodala vyčítavo, mračiac sa na manžela a vzdychajúc namrzene.

Štefan chcel odvetiť, že na to zabudol, ale keď videl nevôľu v manželkinej tvári, pocítil bodnutie v hrudi: „Je Štedrý deň!“ zvýšil nahnevane hlas. „Snáď mi môže prísť moja dcéra popriať pekné Vianoce,“ dodal šepkajúc. Nechcel, aby ich niektorá z dcér počula.

„Veď práve. Štedrý deň sa má tráviť v kruhu rodiny. My sme tvoja rodina!“ sykla Mária a z očí jej šľahali blesky.

„Silvia je tiež moja rodina,“ odvrkol a hlas sa mu triasol od hnevu.

Mária prižmúrila oči: „Ale nie moja.“

„Mária...“ chcel niečo dodať, ale vtom do obývačky vošla Silvia a v jej päťách Karolína stále so šteňaťom v náruči.

„Krásne Vianoce,“ popriala im a tvár jej žiarila. Podišla k otcovi a tuho ho objala.

„Idem doniesť koláče,“ povedala s bezvýrazným hlasom Mária, vyhnúc sa tak jej objatiu.

Štefan stisol v hneve pery do úzkej rovnej čiary, no keď videl, že Silviu vôbec neurazil Máriin chlad a odmietanie, povedal

*Silvia zodvihla zo zeme veľkú tašku a začala z nej vyťahovať balíčky rôznych veľkostí: „Toto je pre Kristínku,“ povedala a podala jej balíček.*

*Kristínka zvýskla a nedočkavo roztrhla obal: „Presne také som si priala,“ tešila sa z cukríkovo ružového trička.*

*Potom si rozbalila darček Karolína. V darčekomom papieri s vianočným motívom bola úhľadne zabalená kniha rád pre chovateľov psov. Prekvapene pozrela na svoju nevlastnú staršiu sestru: „Ty si o ňom vedela?“ spýtala sa ukazujúc pohľadom na spiace šteniatko.*

*Silvia sa usmiala: „Ved' som ho pomáhala ockovi vyberať.“ „To som si mohla myslieť,“ Mária si neodpustila sarkastickú poznámku.*

*Štefan opäť nahnevane pozrel na manželku, no Silvia rýchlo zachránila celú situáciu: „Aj tebe u nás Ježiško niečo nechal, teta Mária,“ povedala a podala svojej macoche malý balíček.*

*Mária chvíľu zaváhala, no potom si s neutrálnym výrazom vzala darček. Našla v ňom pomerne drahú voňavku. „Ďakujem,“ zamumlala neochotne. „Aj tebe u nás Ježiško niečo pri niesol,“ dodala kývnuc hlavou k stromčeku.*

## 2. KAPITOLA

Karla skúšku z mikrobiológie spravila na jednotku, dokonca s počudovaním musela skonštatovať, že bola pomerne ľahká. „Asi mal profesor sviatočnú náladu,“ pousmiala sa, keď si vkladala index do tašky. Zamyslená sa vracala na internát, kde ju čakal odkaz od mamy. Chcela, aby zavolala naspäť?

„Nerozmyslela si si to s tými sviatkami?“ spýtala sa mama, hneď ako začula jej hlas.

Karla sa zhlboka nadýchla: „Nerozmyslela,“ odvetila jednoducho.

„Prečo nechceš prísť na sviatky domov?“

„Mami, už som ti to hovorila,“ vzdychla unavene Karla. Vôbec nemala chuť na konfrontáciu s matkou.

„Povedala si, že nemá chuť na moje nekonečné smútenie za otcom,“ obviňujúco povedala mama.

Karla niekoľko sekúnd mlčala a potláčala hnev: „Nemáš pravdu. Nepovedala som, že nemám chuť, ale že nevládzem.“

„To je to isté,“ odvrkla matka.

„Je v tom rozdiel.“

„Čo je na tom zlé smútiť za manželom, ktorého som ľúbila a ktorý ľúbil mňa?“ spýtala sa a bolo počuť, že plač má na krajíčku.

„Mami, ty vieš, ako som ho ľúbila a že mi je za ním smutno a vždy bude. Ale Vianoce sú o radosti, o pekných spomienkach... Ocko by určite nechcel, aby sme každé sviatky prežili plakaním a smútkom. A okrem toho, vieš, že mi to nerobí dobre. Nechcem do toho opäť spadnúť...“

Matka na chvíľu zmĺkla a napokon chladným hlasom povedala: „Si sebecká.“

Karla pocítila, ako sa v nej zdvihla vlna hnevu: „Mami...“ povedala ostro. No napokon sa nadýchla a už pokojnejšie dodala: „Toto nemá zmysel. Pekné sviatky prajem aj Kristínke. Prídem domov niekedy v januári,“ povedala a rýchlo zložila.

Pomaly sa dovliekla do izby, pozerajúc do zeme a kladúc nohu pred nohu. Len čo zavrela za sebou dvere, hlasno sa rozvzlykala a padla dolu tvárou na posteľ. Bolo jej ľúto, že opäť prišla do konfliktu s matkou. Nikdy nevedeli spolu komunikovať a po smrti otčima sa od seba vzdiaľovali každým rozhovorom. Ešte mohla ísť na Vianoce k svojej nevlastnej sestre Silvii, ktorá jej to v každom telefonáte opakovala. Vždy, keď si predstavila pokojnú atmosféru v jej útulnom byte, usmiateho manžela a šantiace dvojičky, zatúžila prijať jej pozvanie. No ak by to spravila, mama by jej to nikdy neodpustila, a tak usúdila, že najlepšie bude zostať sama, tak ako sa pred časom rozhodla.

Utrela si slzy a v umývadle opláchla tvár. Pozrela von z okna a zistila, že začalo snežiť. Veľké biele vločky pomaly a tichučko dopadali na zamrznutú zem a prikrývali každý nedostatok na cestách i chodníkoch, vyrovnávali všetky jamky a drobné priehlbinky, zakryli každý flák i pohodené odpadky. Svet vyzeral zrazu taký čistý, akoby znovuzrodený. Karla odrazu zatúžila vyjsť von a nechať si dopadať na tvár chladné vločky, ktoré mali silu vyčistiť aj jej myseľ. Obliekla si kabát, omotala dlhý šál a rýchlo vybehla von. Pomaly kráčala nevelkým parčíkom a tvár nastavovala padajúcim vločkám. Park, inak plný študentov posedávajúcich na zničených lavičkách, bol teraz opustený a tichý. Karla zastala, rozťahla ruky a zatvorila oči. Belostné vločky sa jej zachytávali v červených vlasoch a keď dopadli na jej rozhorúčenú tvár, rýchlo sa topili a v drobných pramienkoch stekali po lícach. Pomaly sa roztočila a na perách sa jej rozlial blažený úsmev. Keď cítila, že sa jej točí

hlava, nenáhľivo zastala a otvorila oči. Periférne zazrela akúsi postavu. Keď si uvedomila, že sa niekto na ňu díva, prudko otočila hlavu. Stál tam mladý muž a na tvári mu hral šibalský úsmev:

„Vítaš zimný slnovrat, ľadová kráľovná?“

Karla bola rada, že zima jej sfarbila líca do červena, aspoň ľahšie zakryla rozpaky: „Tak nejako,“ odvetila zahanbene.

„Ty musíš byť určite čarodejnica z nejakého pravekého Venušinho kultu, čo tu tancuje pohanský tanec na oslavu zimy,“ krútil pobavene hlavou.

„Skôr z Kultu šibnutých veterinárov, ktoré dnes oslavujú skúšku z mikrobiológie.“

„Ak budeš všetky úspešné skúšky takto oslavovať, rád by som sa prišiel pozrieť.“

„No, myslím, že toto bol zatiaľ môj najväčší úlet, a keďže si ma tu takto nachytil, tak asi aj posledný,“ vzdychla si Karla. Pripadala si zahanbená, aj keď mladý muž sa vôbec netváril, že by mu bol jej výstup smiešny, skôr vyzeral očarený.

„Tak to nedovolím, bolo to čarovné. Keď pôjdeš so mnou na kávu, tak ti dám zopár tipov na bláznivé úlety,“ navrhol a pristúpil bližšie. Karla cítila, ako sa jej zatajil dych. Bol to veľmi pekný muž. Svetlohnedé vlasy mal nakrátko ostrihané, modré oči mu lemovali dlhé riasy, no najkrajší mal úsmev. Keď sa usmial, kútiky sa mu šibalsky zdvihli dohora, oči zúžili a celá tvár sa zvláštne rozžiarila.

„Zdá sa, že aj ľadovej kráľovnej môže byť zima. Lebo mne je už riadna, potreboval by som urýchlene horúcu kávu,“ poznamenal, keďže Karlino mlčanie si vysvetlil ako váhanie.

„Káva mi padne dobre,“ priznala.

Vyzeral potešene. Keď ju úplne spontánne chytil za ruku, na chvíľu stuhla od prekvapenia, ale napokon sa nechala viesť jeho teplou dlaňou do najbližšej kaviarne, ktorú navštevovali prevažne študenti.